

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 32/2007

Μεταξύ:

HOSPITEC CO. LTD

Αιτούντων

v.

ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

κ. Ιωάννης Π. Πογιατζής, Πρόεδρος
κ. Μιχαλάκης Χριστοφόρου, Μέλος
κ. Πέτρος Φρακάλας, Μέλος
κ. Άγγελος Αγγελίδης, Μέλος
κ. Χριστόφορος Χριστοφίδης, Μέλος

Αιτούντες:

HOSPITEC CO. LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. κο Αλέκο Μαρκίδη, Δικηγόρο
2. κο Πάνο Παναγιώτου, Δικηγόρο
3. κο Πανίκο Κωνσταντίνου, Γενικό Διευθυντή
αιτούσας εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΥΓΕΙΑΣ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Δρα Πέτρο Μάτσα, Πρώτο Ιατρικό Λειτουργό
2. κο Χριστόδουλο Καΐσή, Μέλος Επιτροπής
Αξιολόγησης

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 16 Ιουλίου, 2007

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή στρέφεται κατά της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής δηλαδή του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας που λήφθηκε σαν αποτέλεσμα του διαγωνισμού Σ.Υ. 29/06 και αφορά την Προμήθεια Συστημάτων Ολικής Αρθροπλαστικής Ισχίου με Τσιμέντο και χωρίς Τσιμέντο για τις ανάγκες των Ορθοπεδικών Κρατικών Νοσηλευτηρίων.

1. Περιληπτικά τα γεγονότα της υπόθεσης αυτής είναι τα εξής:
  - (α) Η προκήρυξη του διαγωνισμού έγινε με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 20 Οκτωβρίου, 2006.
  - (β) Ως τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών ορίστηκε η 22^α Δεκεμβρίου, 2006.
  - (γ) Για το διαγωνισμό αυτό υποβλήθηκε μια μόνο προσφορά, αυτή των Αιτητών.
  - (δ) Η Επιτροπή Αξιολόγησης που συστάθηκε για αξιολόγηση των προσφορών αυτών κατά τη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Απριλίου, 2006 αποφάσισε να εισηγηθεί στο Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Υγείας την ανάθεση της σύμβασης στους Αιτητές οι οποίοι ήταν οι μόνοι προσφοροδότες και οι οποίοι πληρούσαν τις τεχνικές προδιαγραφές και ικανοποιούσαν πλήρως όλες τις απαιτήσεις του διαγωνισμού στη συνολική τιμή των £768.697 συν το Φ.Π.Α. Στην ίδια έκθεση η Επιτροπή Αξιολόγησης αναφέρει ότι η αρχική εκτίμηση για τα πιο πάνω είδη ήταν £600.000 συν Φ.Π.Α. αλλά με την αφαίρεση από τους όρους της προσφοράς, του όρου για παροχή συστήματος αυτόματου πλοηγού (NAVIGATOR) η εκτίμηση της δαπάνης διαμορφώθηκε περίπου στις £550.000 συν Φ.Π.Α. επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι η προσφερθείσα τιμή των £768.697 συν Φ.Π.Α. παρουσιάζει αύξηση κατά 39.76% από την εκτιμημένη δαπάνη των £550.000 συν Φ.Π.Α..

Η Επιτροπή Αξιολόγησης δικαιολογώντας την αυξημένη τιμή της προσφοράς των Αιτητών από εκείνη της εκτίμησης της αναφέρει στην Έκθεσή της προς το Συμβούλιο Προσφορών ότι -

*«Η αυξημένη τιμή της προσφοράς φαίνεται να οφείλεται στο γεγονός ότι τα προϊόντα αποτελούν νέα είδη και δεν υπήρχαν προηγούμενες τιμές. Η εκτίμηση κόστους στηρίχθηκε στις τιμές των προαναφερθέντων ειδών των κατακυρωθέντων προσφορών με ανοικτή διαδικασία. Τα είδη αυτά αποτελούν μέρη παλαιότερων συστημάτων τα οποία δεν διέθεταν υλικά για αρθροπλαστικές τύπου *resurfacing, metal on metal, ceramic on ceramic* και *revision*. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα υλικά για τα νέου τύπου αρθροπλαστικών κατασκευάζονται από *cobalt chrome* υλικό και όχι *stainless steel* γεγονός που ανεβάζει το κόστος της προσφοράς».*

- (ε) Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Υγείας κατά τη συνεδρία του που πραγματοποιήθηκε στις 10 Μαΐου, 2007 δεν έκαμε αποδεκτή την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης για κατακύρωση της προσφοράς στους Αιτητές και αποφάσισε την ακύρωση του διαγωνισμού με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 26(4)(γ) της Κ.Δ.Π. 71/2004 για το λόγο ότι η προσφερθείσα τιμή είναι κατά 39,76% ψηλότερη της εκτιμημένης δαπάνης και η οποία επειδή δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πιθανόν να απέτρεψε υποψήφιους προσφοροδότες από του να υποβάλουν προσφορά.
- (στ) Η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της Διευθύντριας Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας ημερ. 10 Μαΐου, 2007 κοινοποίησε στους Αιτητές την πιο πάνω απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου Υγείας πληροφορώντας τους ταυτόχρονα ότι η ακύρωση του διαγωνισμού έγινε με βάση τον όρο 16(γ) των εγγράφων του Διαγωνισμού.

2. Οι Αιτητές καταχώρησαν στις 23 Μαΐου, 2007 την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή την οποία στηρίζουν βασικά στους πιο κάτω λόγους:

- A. Ο μοναδικός λόγος ακύρωσης της προσφοράς και κατά συνέπεια απόρριψης της προσφοράς της Αιτήτριας δεν ευσταθεί καθότι η προσφορά της Αιτήτριας δεν ήταν εξωπραγματική όπως θεώρησε η Αναθέτουσα Αρχή, αλλά αποφάσισε κάτι τέτοιο λόγω της άγνοιας της για τις τιμές κάποιων εκ των προϊόντων που περιλαμβάνονταν στην προσφορά.
- B. Είναι παράνομη καθότι η Αναθέτουσα Αρχή δεν διεξήγαγε την απαραίτητη δέουσα έρευνα για τις τιμές των προϊόντων που περιλαμβάνονταν στην προσφορά με αποτέλεσμα να θεωρήσει την προσφορά της Αιτήτριας ως εξωπραγματική.
- Γ. Είναι παράνομη καθότι δεν είναι επαρκώς και/ή δεόντως αιτιολογημένη και ειδικότερα αλλά άνευ επηρεασμού, δεν παρέχεται καμία αιτιολογία για το ότι η τελική απόφαση για ακύρωση της προσφοράς είναι αντίθετη με προηγούμενη γνώμη της Αναθέτουσας Αρχής για κατακύρωση της προσφοράς στην Αιτήτρια.
- Δ. Η απόφαση αντίκειται στο δημόσιο συμφέρον καθότι συνεπεία της προσβαλλόμενης απόφασης για ακύρωση του διαγωνισμού η Αναθέτουσα Αρχή θα αναγκαστεί να προμηθευτεί τα προϊόντα της προσφοράς σε ψηλότερες τιμές από αυτές που είχε προσφέρει η Αιτήτρια με την προσφορά της.
- E. Η Αναθέτουσα Αρχή δεν είχε την απαραίτητη πείρα και/ή γνώση για τις τιμές κάποιων εκ των προϊόντων που συμπεριλαμβάνονταν στην προσφορά, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να προϋπολογίσει ορθά το κόστος της προσφοράς, και ως εκ τούτου να θεωρήσει την προσφορά της Αιτήτριας ως εξωπραγματική.
- ΣΤ. Αντίκειται στον περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμο του 2003 (Ν. 101(Ι)/2003), όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο 16(Ι)/2006, και/ή στους δυνάμει αυτού θεσπισθέντες Κανονισμούς και/ή στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο του 1999 (Ν. 158(Ι)/1999 και/ή τις Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου.

Z. Λήφθηκε καθ' υπέρβαση και/ή κατάχρηση εξουσίας και/ή κατά παράβαση των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου, ίδια γιατί δεν λήφθηκαν υπόψη γεγονότα, που έπρεπε να είχαν ληφθεί υπόψη και/ή λήφθηκαν υπόψη γεγονότα, που δεν έπρεπε να είχαν ληφθεί υπόψη και/ή γιατί δεν προηγήθηκε της έκδοσής της η δέουσα έρευνα και/ή γιατί δεν είναι δεόντως αιτιολογημένη και/ή γιατί η Αναθέτουσα Αρχή ενήργησε υπό πλάνη περί τα πράγματα και/ή το νόμο.

3. Σχετικά με τους πιο πάνω λόγους ο Δικηγόρος των Αιτητών κατά την ενώπιόν μας διαδικασία ισχυρίστηκε τα ακόλουθα:

(α) Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Υγείας αποφάσισε όπως αναφέρεται πιο πάνω, παράγραφος 1(ε), την ακύρωση του Διαγωνισμού γιατί η προσφερθείσα τιμή ήταν κατά 39.76% ψηλότερη της εκτιμημένης δαπάνης και επειδή αυτή δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πιθανόν να απέτρεψε υποψήφιους προσφοροδότες από την υποβολή προσφορών.

Κατά τους ίδιους ισχυρισμούς ο πιο πάνω λόγος ακύρωσης της προσφοράς και κατά συνέπεια η απόρριψη της προσφοράς των Αιτητών δεν ευσταθεί καθότι η προσφερθείσα τιμή των Αιτητών δεν ήταν εξωπραγματική, όπως η Αναθέτουσα Αρχή θεώρησε, αλλά αποφάσισε κάτι τέτοιο λόγω της άγνοιας της για τις τιμές κάποιων εκ των προϊόντων που περιλαμβάνονται σ' αυτή, με αποτέλεσμα η εκτίμηση της δαπάνης που η ίδια έκαμε να ήταν εξωπραγματική.

Επί του προκειμένου ο Δικηγόρος των Αιτητών αναφέρθηκε στην έκθεση γεγονότων που η Αναθέτουσα Αρχή υπέβαλε στην οποία, μεταξύ άλλων, αναφέρει:

«Όντως η Αναθέτουσα Αρχή δεν είχε την γνώση για τις τιμές των προϊόντων που συμπεριλαμβάνονταν στην προσφορά για να προϋπολογίσει σωστά το κόστος της προσφοράς. Αξίζει να σημειωθεί ότι είναι δύσκολη η πρόσβαση στις εταιρείες για τις τιμές αγοράς. Επιπλέον η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει ότι ο ακριβής προϋπολογισμός της

προσφοράς ήταν αδύνατος καθότι αφορούσε νέα υλικά τα οποία δεν είχαν χρησιμοποιηθεί ξανά στην Κύπρο, με πολλά επί μέρους είδη π.χ.

- (α) *Metal on metal*
- (β) *Ceramic on ceramic*
- (γ) *Resurfacing*
- (δ) *Revision Hips*

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα υλικά του νέου τύπου αρθροπλαστικής κατασκευάζονται από *cobalt chrome* υλικό και όχι *stainless steel* γεγονός που ανεβάζει το κόστος της προσφοράς.»

Επίσης, αναφέρθηκε στην έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης προς το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Υγείας η οποία, μεταξύ άλλων, αναφέρει:

«Η αυξημένη τιμή της προσφοράς φαίνεται να οφείλεται στο γεγονός ότι τα προϊόντα αποτελούν νέα είδη και δεν υπήρχαν προηγούμενες τιμές. Η εκτίμηση κόστους στηρίχθηκε στις τιμές των προαναφερθέντων ειδών των κατακυρωθέντων προσφορών με ανοικτή διαδικασία. Τα είδη αυτά αποτελούν μέρη παλαιότερων συστημάτων τα οποία δεν διέθεταν υλικά για αρθροπλαστικές τύπου *resurfacing, metal on metal, ceramic on ceramic* και *revision*. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα υλικά για τα νέου τύπου αρθροπλαστικών κατασκευάζονται από *cobalt chrome* υλικό και όχι *stainless steel* γεγονός που ανεβάζει το κόστος της προσφοράς.»

Τέλος, επί του προκειμένου ο Δικηγόρος των Αιτητών ανέφερε ότι είναι αδιανόητο, και ενώ η Αναθέτουσα Αρχή παραδέχεται τα πιο πάνω, ότι δηλαδή δεν μπορούσε να προϋπολογίσει ορθά το κόστος της προσφοράς, τελικά να ακυρώνεται ο διαγωνισμός επειδή η τιμή ήταν εξωπραγματική. Και διερωτήθηκε βάση ποιας εκτίμησης; Της εκτίμησης που η ίδια η Αναθέτουσα Αρχή παραδέχεται ότι είναι λανθασμένη λόγω της άγνοιας της για τις τιμές ορισμένων προϊόντων τα οποία για πρώτη φορά θα χρησιμοποιούνταν στην Κύπρο; Ή της

εκτίμησης που όπως αναφέρει το πρακτικό του Συμβουλίου Προσφορών απέτρεψε υποψήφιους προσφοροδότες από την υποβολή προσφοράς.

4. Στις πιο πάνω αιτιάσεις των Αιτητών η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίστηκε ότι πράγματι η Επιτροπή Αξιολόγησης εισηγήθηκε την κατακύρωση της προσφοράς με το σκεπτικό όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1(δ) πιο πάνω, επισημαίνοντας όμως ότι η προσφερθείσα τιμή ήταν κατά 39.76% ψηλότερη από την εκτιμηθείσα δαπάνη και το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Υγείας, που είναι το αποφασίζον όργανο, αποφάσισε την ακύρωση του διαγωνισμού για το λόγο ότι η προσφερθείσα τιμή είναι κατά 39.76% ψηλότερη της εκτιμημένης δαπάνης η οποία επειδή δημοσιεύτηκε και στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πιθανόν να απέτρεψε υποψήφιους προσφοροδότες από την υποβολή προσφοράς.

Επί του προκειμένου μας βρίσκει σύμφωνους ο ισχυρισμός του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου Υγείας που στην προκείμενη περίπτωση είναι το αποφασίζον όργανο ότι η κατά 39.76% ψηλότερη προσφερθείσα τιμή από την εκτιμηθείσα, και η οποία δημοσιεύτηκε και στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι εξωπραγματική όπως καθορίζεται στο άρθρο 26(4)(γ) της Κ.Δ.Π. 71/2004, πιθανόν να απέτρεψε προσφοροδότες από την υποβολή προσφοράς παρεμποδίζοντας έτσι την αρχή της ίσης μεταχείρισης και του υγιούς ανταγωνισμού που είναι θεμελιώδεις αρχές στους διαγωνισμούς δημοσίων συμβάσεων.

Αποδεχόμαστε τον ισχυρισμό του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου Υγείας εν προκειμένω και δεν διαπιστώνουμε καμιά παράβαση του ισχύοντος δικαίου και κρίνουμε ότι η προσφερθείσα τιμή ήταν εξωπραγματική και με βάση τις πρόνοιες του Άρθρου 26(4)(γ) της Κ.Δ.Π. 71/2004 ορθά ακύρωσε το διαγωνισμό αυτό.

Ο ισχυρισμός ότι εξωπραγματική τιμή είναι η εκτιμηθείσα από την Αναθέτουσα Αρχή, δεν μας βρίσκει σύμφωνους, γιατί εκτός του ότι το θέμα είναι καθαρά τεχνικό και δεν μπορούμε να υποκαταστήσουμε την Επιτροπή Αξιολόγησης και η ίδια η Επιτροπή αυτή τόσο στην Έκθεσή της προς το Συμβούλιο Προσφορών όσο και κατά την ενώπιόν μας διαδικασία δεν έκαμε τέτοια παραδοχή αλλά περιορίστηκε να αναφέρει μεταξύ άλλων ότι δεν ήταν σε θέση να εκτιμήσει σωστά γιατί βασίστηκε σε προηγούμενες προσφορές του

ιδίου τύπου με διαφορετικά όμως είδη. Επισημαίνοντας όμως ταυτόχρονα ότι η προσφερθείσα τιμή ήταν κατά 39.76% ψηλότερη από την εκτιμηθείσα.

Εδώ μπορεί να εξαχθεί και το συμπέρασμα ότι αν η Επιτροπή Αξιολόγησης ήταν σε θέση να κάμει καλύτερη εκτίμηση της δαπάνης, αυτή μπορεί να ήταν κατώτερη της αρχικής εκτίμησης των £600.000 και επομένως η προσφερθείσα τιμή να ήταν ακόμη ψηλότερη της εκτιμηθείσας δαπάνης.

Ως εκ τούτου ο πιο πάνω ισχυρισμός των Αιτητών δεν γίνεται αποδεκτός και απορρίπτεται.

5. Ο Δικηγόρος των Αιτητών ισχυρίστηκε επίσης ότι η απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών είναι παράνομη καθότι δεν είναι επαρκώς και/ή δεόντως αιτιολογημένη και ειδικότερα δεν παρέχεται καμιά αιτιολογία για το ότι η τελική απόφαση για ακύρωση της προσφοράς είναι αντίθετη με προηγούμενη γνώμη της Αναθέτουσας Αρχής για κατακύρωση της προσφοράς των Αιτητών.

6. Στους πιο πάνω ισχυρισμούς η Αναθέτουσα Αρχή κατά την ενώπιόν μας διαδικασία ισχυρίστηκε ότι το Συμβούλιο Προσφορών κατά τη λήψη της απόφασης του για ακύρωση του διαγωνισμού αιτιολόγησε τη διαφοροποίησή του από την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1(δ) πιο πάνω, δηλαδή στην ανάθεση της σύμβασης στους Αιτητές και την αιτιολόγησε ότι η προσφερθείσα τιμή ήταν ψηλότερη κατά 39.76% από την εκτιμηθείσα δαπάνη, όπως ήταν και το εύρημα της Επιτροπής Αξιολόγησης και ότι αυτή ήταν εξωπραγματική και πιθανόν να απέτρεψε άλλους προσφοροδότες από την υποβολή προσφοράς.

Επί του προκειμένου κρίνουμε ότι η αιτιολογία που το Συμβούλιο Προσφορών έδωσε για τη διαφοροποίησή του από την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης είναι αιτιολογημένη.

Ως εκ τούτου και ο πιο πάνω ισχυρισμός των Αιτητών δεν γίνεται αποδεκτός και απορρίπτεται.

Αλλά πέραν και εκτός του θέματος της υπερβολικά ψηλής τιμής θεωρούμε ότι υπάρχει και πρόσθετος λόγος ακύρωσης του διαγωνισμού. Θεωρούμε ότι εφόσον η εκτιμηθείσα δαπάνη ήταν δεσμευτική όσον αφορά το ύψος της και πρόσθετα περιείχετο στη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού, η Επιτροπή Αξιολόγησης δεν θα έπρεπε να προχωρήσει στην αξιολόγηση της προσφοράς, εφόσον υπήρχε υπέρβαση του ανώτατου ορίου της τιμής προσφοράς. Έστω και αν το θέμα δεν αναφέρεται στην απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου Υγείας, είναι νομολογημένο ότι η διοικητική πράξη δεν ακυρώνεται λόγω εσφαλμένης αιτιολογίας, εφόσον βρίσκει άλλο νόμιμο έρεισμα (*Αντωνάκης Παπαδόπουλος και άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών (1991) 4 Α.Α.Δ. 1250*).

Βάσει των όσων αναφέρονται πιο πάνω βρίσκουμε ότι η Αναθέτουσα Αρχή δεν υπερέβη τα όρια της διακριτικής της εξουσίας ούτε και παρέβη οποιαδήποτε διάταξη του ισχύοντος δικαίου και ως εκ τούτου η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή κρίνεται αβάσιμη και η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής επικυρώνεται.